

Статут суддів в Європі (Європейська асоціація суддів) (1997)

Вступ

Процес європейської інтеграції привів до розширення законодавчої та виконавчої влади, як на національному, так і на міжнародному рівні. Окрім того, з'явилися нові групи впливу.

Політичні зміни в деяких частинах Європи засвідчили ще раз, що реальний розподіл гілок влади є необхідним для належного функціонування будь-якої держави, що поважає верховенство права. Принцип поділу влади повинен стати основоположною частиною політики європейської інтеграції — зокрема тому, що держави-члени вважають себе демократичними.

Незалежність судової влади є однією з основ верховенства права.

Відповідно, необхідно підкріпити незалежність судової влади, щоб забезпечити захист прав людини від зазіхань з боку держави або інших груп тиску.

Для досягнення цієї мети, судді різних країн Європи повинні працювати разом, щоб продемонструвати свою солідарність у відстоюванні спільних інтересів.

З цієї точки зору, «Основні принципи незалежності судових органів», проголошені Організацією Об'єднаних Націй є лише дуже загальною основою.

Беручи за основу Статут Організації Об'єднаних Націй, необхідно внести деякі загальні принципи в «Статут суддів в Європі».

Хоча існують відмінності між державами внаслідок різних правових традицій і практик, Європейська асоціація суддів бере на себе зобов'язання дотримуватися наступних основоположних принципів:

1. Незалежність кожного судді беззаперечна. Всі національні та міжнародні органи повинні гарантувати цю незалежність.
2. Судді підзвітні лише перед законом. Вони не зважають на політичні партії чи групи тиску. Вони виконують свої професійні обов'язки без зовнішнього впливу і невиправданої затримки.
3. Не лише суддя має бути неупередженим, але й усі повинні вважати його неупередженим.
4. Відбір суддів повинен ґрунтуватися виключно на об'єктивних критеріях, спрямованих на забезпечення професійної компетентності. Відбір повинен

проводити незалежний орган, який представляє суддів. Ні зовнішній, ні політичний вплив не повинні відігравати ніякої ролі в призначенні суддів.

5. Просування суддів по службі, яке вирішує вищевказаний незалежний орган, так само повинно спиратися на принципи об'єктивності, професійної придатності та незалежності.

6. Адміністрування судової влади повинен здійснювати орган, який представляє суддів і не залежний від будь-якого іншого органу.

7. Інші органи держави зобов'язані надавати судовій владі всі необхідні засоби для виконання її функцій, в тому числі робочу силу та спроможності. Судова система повинна брати участь у прийнятті рішень щодо цих питань.

8. Зарплати працівників судової влади повинні бути адекватними, щоб гарантувати справжню економічну незалежність судді, і не можуть бути скорочені на будь-якому етапі роботи.

9. Дисциплінарні санкції за неправомірні дії судді повинні бути покладені на орган, що складається з представників судової влади відповідно до фіксованих процесуальних норм.

10. Жоден суддя не може бути безпосередньо відповідальним за цивільним позовом щодо виконання своїх професійних обов'язків.

11. Суддя, пішовши зі своєї посади, повинен мати можливість займатися іншою юридичною професією.

12. Статут суддів має бути чітко втіленим в законодавстві.

13. Зазначені вище принципи застосовуються до представників прокуратури, відповідно до їхньої спеціального статусу у національній судовій системі.

(*) У червні 1992 року Португальська асоціація суддів організувала перше засідання з питання Європейського статусу суддів. На з'їзді в Севільї у вересні 1992 року, члени Європейської асоціації суддів звернулися з проханням розглянути цю тему детальніше. З цією метою була створена комісія, яку 20 листопада 1992 в Лінці прийняла Асоціація австрійських суддів. На засіданні головував пан Гюнтер Ворач. У складанні проекту брали участь пані Пакерет Жірар, пан Клаус Ларсен, пан Рамон Родрігес Аррібас та пан Антоніо Тешейра Мартінс. На засіданні 20 березня 1993 у Вісбадені, проект, який представляв пан Гюнтер Ворач, пройшов обговорення. Члени Європейської асоціації суддів затвердили текст, який згодом був змінений 20 квітня 1996 під час зустрічі в Братиславі, коли були додані статті 12 і 13 та змінена стаття 11.

4 листопада 1997 року